

Redakcja Trybunały Robotniczej
 Katowice 1
 Dąbrowskiego
 pokój 39

ŚLĄSKO-DĄBROWSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 11

KATOWICE, DNIA 26 MAJA

1945

Poz.	T R E Ś Ć :	Str.
DZIAŁ URZĘDOWY:		
Ustawy:		
135.—	Konstytucyjna z dnia 6 maja 1945 r. o zniesieniu statutu organizacyjnego województwa śląskiego	111
136.—	z dnia 6 maja 1945 r. o częściowej zmianie ustawy z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych	112
137.—	z dnia 6 maja 1945 r. o uregulowaniu uposażeń członków Prezydium Krajowej Rady Narodowej	112
Dekret:		
138.—	z dnia 13 kwietnia 1945 r. o podatku wojskowym	112
Rozporządzenia:		
139.—	Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 marca 1945 r. o obowiązku świadczeń rzeczowych na rok gospodarczy 1945/46	113
140.—	Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 11 kwietnia 1945 r. w sprawie obowiązku uprawy niektórych roślin przemysłowych	114
141.—	Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 kwietnia 1945 r. w sprawie świadczeń sprzężajni na rzecz rolników przy wykonywaniu prac wiosennych	115
142.—	Ministra Skarbu z dnia 14 marca 1945 r. w sprawie opłat za prace katastralne	115
Zarządzenia:		
143.—	Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1945 r. o ustaleniu przymusowego zarządu państwowego nad żegluga na Polskich Drogach Wodnych Śródlądowych	116
144.—	Ministra Komunikacji z dnia 20 marca 1945 r. o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad niektórymi kolejami prywatnymi użytku publicznego	116
145.—	Ministra Komunikacji z dnia 22 marca 1945 r. o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad majątkiem stowarzyszeń i związków zawodowych pracowników kolejowych	116
146.—	Ministrów Przemysłu oraz Apropowizacji i Handlu z dnia 19 kwietnia 1945 r. w przedmiocie podziału części opłat z kart rejestracyjnych na rzecz izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych	117
Okólniki Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego:		
147.—	w sprawie działalności Powiatowych Biur Rolnych	117
148.—	w sprawie pieczęci gromad	118
DZIAŁ NIEURZĘDOWY:		
	Przetargi publiczne	118
	Ogłoszenia (zgubione dokumenty)	118

DZIAŁ URZĘDOWY

135.

USTAWA KONSTYTUCYJNA

z dnia 6 maja 1945 r.

o zniesieniu statutu organicznego województwa śląskiego.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 92 z dnia 7 maja 1945 r.).

Art. 1. Uchyła się ustawę konstytucyjną z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającą statut organiczny województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 497), zmieniona ustawami z dnia 8 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 26, poz.

146), z dnia 30 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 69, poz. 449), z dnia 18 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 608), z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 224) i ustawą z dnia 18 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 240).

Art. 2. Skarb Państwa obejmuje zarząd nad majątkiem Skarbu Śląskiego.

Rozporządzenia Rady Ministrów przeprowadzą podział Skarbu Śląskiego pomiędzy Skarb Państwa, a związki samorządowe województwa śląskiego.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom: Administracji Publicznej, Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Bezpieczeństwa Publicznego, Komunikacji, Oświaty, Rolnictwa

i Reform Rolnych, Przemysłu, Sprawiedliwości, Skarbu, Obrony Narodowej oraz Aprowizacji i Handlu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Administracji Publicznej:

(—) *Edward Ochab*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) *Wiktor Trojanowski*

Minister Zdrowia:

(—) *Franciszek Litwin*

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

(—) *Stanisław Radkiewicz*

Minister Komunikacji:

(—) *Jan Rabanowski*

Minister Oświaty:

(—) *Dr Stanisław Skrzeszewski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych

(—) *Edward Bertold*

Minister Przemysłu:

(—) *Hilary Minc*

w/z Minister Sprawiedliwości:

(—) *Leon Chajm*

Minister Skarbu:

(—) *Konstanty Dąbrowski*

Minister Obrony Narodowej:

(—) *Michał Żymierski*, Marszałek Polski

Minister Aprowizacji i Handlu:

(—) *Jerzy Sztachelski*

136.

USTAWA

z dnia 6 maja 1945 r.

o częściowej zmianie ustawy z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 93 z dnia 7 maja 1945 r.).

Art. 1. W art. 13 ustawy z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 22), zmienionej ustawą z dnia 31 grudnia 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 98), wprowadza się zmiany następujące:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Krajowa Rada Narodowa wybiera Prezydium złożone z 5 do 7 osób; w skład Prezydium wchodzi: Prezydent, jego 2 zastępcy, Naczelny Dowódca Wojska Polskiego oraz członkowie“.

2) dodaje się nowy § 3 o brzmieniu:

„Członkowie Prezydium Krajowej Rady Narodowej nie mogą jednocześnie zajmować stanowisk w administracji państwowej lub samorządowej“.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

137.

USTAWA

z dnia 6 maja 1945 r.

o uregulowaniu uposażeń członków Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 94 z dnia 7 maja 1945 r.).

Art. 1. Uposażenie zasadnicze miesięczne członka Prezydium Krajowej Rady Narodowej ustala się w kwocie zł 2.100, a dodatek funkcyjny do tego uposażenia — w kwocie zł 2.100.

Art. 2. Członek Prezydium Krajowej Rady Narodowej otrzymuje dodatki wojenne do uposażenia i do dodatku funkcyjnego oraz dodatek rodzinny według zasad, ustalonych w dekreście Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym uregulowaniu uposażeń pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 88).

Art. 3. Członkowi Prezydium Krajowej Rady Narodowej, pobierającemu uposażenie ze Skarbu Państwa, służy prawo wyboru uposażenia.

Art. 4. Przepisy niniejszej ustawy nie stosują się do uposażenia Prezydenta Krajowej Rady Narodowej.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Skarbu:

(—) *Konstanty Dąbrowski*

138.

DEKRET

z dnia 13 kwietnia 1945 r.

o podatku wojskowym.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 13 poz. 74 z dnia 15 kwietnia 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W okresie, gdy walczące na froncie Wojsko Polskie ponosi daninę krwi na rzecz całości i niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, resztę obywateli obciąża się daniną pieniężną w formie podatku wojskowego.

Art. 2. Podatkowi wojskowemu podlegają zamieszkałci na terenie Rzeczypospolitej obywatele polscy płci męskiej w wieku od 18 do 55 lat.

Art. 3. Od podatku wojskowego są zwolnieni:

- pozostający w czynnej służbie wojskowej,
- członkowie Milicji Obywatelskiej,
- funkcjonariusze służby bezpieczeństwa, pozostający w czynnej służbie,
- zmilitaryzowani pracownicy państwowi w okresie militaryzacji,
- inwalidzi wojenni i wojskowi,
- pozostający na utrzymaniu samorządu gminnego lub dobroczynności publicznej, uznani za niezdolnych do służby wojskowej ze skreśleniem z rejestru i niezdolni zarazem do pracy zarobkowej, jeżeli nie osiągają dochodu, podlegającego państwowemu podatkowi dochodowemu,
- zakonnicy i duchowni prawnie uznanych wyznań religijnych,
- uczniowie wszelkiego rodzaju zakładów naukowych i oświatowych oraz osoby, odbywające praktykę zawodową, o ile nie posiadają samodzielnych źródeł dochodu,
- bezrobotni, o ile się wykażą zaświadczeniem właściwego urzędu, że są zarejestrowani jako bezrobotni.

Art. 4. W poszczególnym roku podatkowym od opłacania podatku wojskowego zwolnione są osoby, które w danym roku odbywały służbę wojskową.

Art. 5. Podatek wojskowy wynosi rocznie:

- od właściciela, dzierżawcy lub użytkownika gospodarstwa wiejskiego o obszarze:
  - do 5 ha . . . . . 50 zł
  - ponad 5 ha do 10 ha . . . . . 100 „
  - ponad 10 ha do 20 ha . . . . . 200 „
  - ponad 20 ha . . . . . 500 „

W tej samej wysokości opłaca podatek każdy członek rodziny właściciela, dzierżawcy lub użytkownika gospodarstwa wiejskiego, podlegający opodatkowaniu w myśl art 2,

- 2) od osoby pozostającej w stosunku służbowym lub stosunku najmu pracy — 1% wynagrodzenia brutto,
- 3) od osoby trudniącej się wyłącznie pracą fizyczną, której celem nie jest wytwarzanie lub przetwarzanie i która też nie jest rzemiosłem w rozumieniu prawa przemysłowego, o ile nie odpowiada warunkom wymienionym w punkcie 2) — 50 zł,
- 4) od osoby trudniącej się pracą naukową, oświatową, artystyczną, literacką i publicystyczną, nie połączoną z prowadzeniem odpowiedniego przedsiębiorstwa, o ile osoba ta nie odpowiada warunkom wymienionym w punkcie 2) — 100 zł,
- 5) od płatnika nie wymienionego w punkcie 1), 2), 3) i 4) — 500 zł.

Art. 6. Obowiązek opłacania podatku wojskowego powstaje z dniem 1 stycznia następnego roku:

- a) po ukończeniu 18 lat życia (art. 2 niniejszego dekretu),
- b) po wygaśnięciu podstawy do zwolnienia na zasadzie postanowień art. 3 niniejszego dekretu.

Art. 7. Obowiązek opłacania podatku wojskowego ustaje:

- a) z chwilą śmierci lub z chwilą uzyskania prawa do zwolnienia na mocy art. 3 dekretu,
- b) z końcem roku kalendarzowego, w którym osoby wymienione w art. 2 dekretu niniejszego osiągną 55 lat życia.

Art. 8. Wymiar i pobór podatku wojskowego przekazuje się gminom miejskim i wiejskim.

Wpływ z podatku wojskowego przeznaczają się na komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy.

Art. 9. (1) Władzami, powołanymi do wymiaru i poboru podatku wojskowego w myśl art. 5 pkt 1) oraz 3)—5), są zarządy gmin miejskich i wiejskich, na terenie których płatnik miał miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu w dniu 15 grudnia roku, poprzedzającego rok podatkowy.

(2) Władzami, powołanymi do wymiaru i poboru podatku wojskowego w myśl art. 5 pkt 2), są zarządy gmin miejskich lub wiejskich, na których terenie mieści się instytucja, zakład lub przedsiębiorstwo, wypłacające wynagrodzenie.

Art. 10. (1) Nakazy płatnicze na podatek wojskowy od osób, o których mowa w art. 5 pkt 1) oraz 3)—5), powinny być rozesłane do dnia 15 maja, przy czym podatek jest płatny do dnia 1 czerwca każdego roku podatkowego. W wypadku doręczenia nakazu płatniczego po dniu 15 maja, termin płatności podatku przypada w ciągu 30 dni po doręczeniu.

(2) Od osób, o których mowa w art. 5 pkt 2), podatek wojskowy pobiera się w drodze potrącenia przy wypłacie wynagrodzenia.

Pracodawcy obowiązani są potrącić podatek wojskowy i wpłacić do kasy właściwej gminy w terminie 7 dni po upływie miesiąca, w którym nastąpiła wypłata wynagrodzenia.

(3) Należnościom z tytułu podatku wojskowego przysługuje prawo egzekucji administracyjnej.

Art. 11. Do postępowania w sprawach podatku wojskowego ma zastosowanie ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 454 z 1936 r.).

Art. 12. Wykonanie niniejszego dekretu powierza się Ministrowi Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 13. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1945 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Administracji Publicznej:

(—) *Edward Ochab*

Minister Skarbu:

(—) *Konstanty Dąbrowski*

139.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 30 marca 1945 r.

o obowiązku świadczeń rzeczowych na rok gospodarczy 1945/46

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 78 z dn. 17 IV 1945 r.)

Na podstawie artykułów 1, 3, 46, 49, 65, 66 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) oraz §§ 111, 118, 161, 164 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczty i Telegrafów z dnia 26 sierpnia 1939 r. w sprawie wykonania ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 529) zarządza się co następuje:

§ 1. W celu — uzgodnienia norm obowiązujących w dziedzinie dostaw rzeczowych z ogólną polityką gospodarczą Państwa,

— stworzenia warunków najpełniejszego wykorzystania użytków rolnych.

— materialnego zainteresowania właścicieli gospodarstw rolnych w wynikach gospodarowania — wprowadza się na rok gospodarczy 1945/46 niniejsze podstawy ustalenia wysokości świadczeń rzeczowych, obowiązujących gospodarstwa rolne.

§ 2. Wysokość świadczeń odnośnie produktów roślinnych (zboża, gryka, proso, ziemniaki, strączkowe, łubin gorzki, oleiste, włókniste, koniczyna i lucerna, seradela, słoma zbóż i siano roślin pastwanych) uzależnia się od całkowitej powierzchni (ilości hektarów) gruntów ornych w gospodarstwie.

§ 3. Jednostkowe normy świadczeń (normy świadczeń z 1 ha) różniczkuje się w zależności od położenia danego gospodarstwa w jednym z okręgów rolno-ekonomicznych, na jakie Państwo zostanie podzielone na podstawie zespołu elementów o charakterze przyrodniczym i gospodarczym.

§ 4. Jednostkowe normy świadczeń (normy świadczeń z 1 ha) w ramach danego okręgu rolno-ekonomicznego różniczkuje się w zależności od:

- a) wielkości gospodarstw,
- b) zdolności produkcyjnej gleby.

§ 5. Wszystkie gospodarstwa rolne, zobowiązane do świadczeń rzeczowych, zostają zaszerogowane do jednej z pięciu kategorii, zależnie od powierzchni gruntów ornych:

I kat. do 2 ha; II kat. 2—5 ha; III kat. 5—10 ha; IV kat. 10—20 ha; V kat. 20 ha i więcej.

Dla gospodarstw różnej kategorii w tej samej grupie zdolności produkcyjnej gleby obowiązują będą następujące progresywne stawki świadczeń rzeczowych z 1 ha ziemi ornej.

Kategorie	Wielkość gospod. w ha (grunty orne)	PROGRESJA	
		Na jednostkę powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie każdej kategorii wyznaczyć należy obowiązek świadczeń tylekroć razy większy niż na jedn. grunt. orn. w gosp. II kat.	
		Odnośnie zbóż, gryki	Odnośnie kartofli
I	0—2	0,5	0,5
II	2—5	1,0	1
III	5—10	1,3	1,0
IV	10—20	1,8	1,5
V	20	2	1,6

§ 6. Ustala się podział gruntów na „grupy zdolności produkcyjnej gleby“, oparty na względnej wartości produkcyjnej w stosunku do innych gruntów w danej

jednostce administracyjnej (począwszy od województwa w dół), nakładającej obowiązek świadczeń rzeczowych.

Grunty orne dzielą się:

- I grupa — grunty najlepsze,
II „ — „ średnie,
III „ — „ słabe.

Przy zaszeregowaniu do grup zdolności produkcyjnej gleby zasadniczo kierować się należy obowiązującą przed r. 1939 na danym terenie klasyfikacją gruntów do podatku gruntowego, jak podano w odnośnej tablicy przepisów wykonawczych.

§ 7. Przy występowaniu na terenie jednej gromady gruntów ornych, należących do różnych grup zdolności produkcyjnej gleby, całą gromadę zalicza się do jednej z grup wg następującego klucza:

1. Do grupy I — o ile powierzchnia gruntów grupy I-ej (najlepszych) wynosi w gromadzie co najmniej 60%;
2. Do grupy II — o ile:
  - a) powierzchnia gruntów grupy I-ej (najlepszych) wynosi w gromadzie co najmniej 30% lub
  - b) o ile powierzchnia gruntów grupy II-ej (średnich) wynosi w gromadzie co najmniej 60% lub
  - c) powierzchnia gruntów grupy II-ej i I-ej łącznie (średnich i najlepszych) przewyższa pow. gruntów III-ej i II-ej grupy łącznie (słabych i średnich),
3. Do grupy III — w pozostałych wypadkach całą gromadę zalicza się do grupy III-ej.

§ 8. Stosunek stawek świadczeń rzeczowych z 1 ha ziemi ornej dla różnych grup zdolności produkcyjnej gleby ustala się następująco:

Plody podlegające obowiązkowi świadczeń rzeczowych	Na jednostkę powierzchni ziemi ornej należy wyznaczyć tylekroć razy więcej niż w III grupie zdolności produkcyjnej gleby		
	III grupa zdolności produk. gleby	II grupa zdolności produk. gleby	I grupa zdolności produk. gleby
Zboża	1	1,4	1,8
Gryka, proso	1	1,2	1,5
Ziemniaki	1	1,2	1,4
Strączkowe	1	1,4	1,7
Łubin gorzki	1	1,2	1,7
Oleiste	1	1,5	2
Włókniste	1	1,1	1,6
Koniczyna, lucerna	1	1,4	1,8
Seradela	1	1,3	1,5
Słoma zbóż	1	1,3	1,6
Siano roślin past.	1	1,8	2,2

§ 9. Gospodarstwa, powstałe na skutek reformy rolnej, mogą być zwolnione częściowo z obowiązku świadczeń rzeczowych przez gminne rady narodowe w granicach do 50% obciążenia, wynikającego z przepisów niniejszego rozporządzenia.

Gospodarstwa, w których powierzchnia gruntów ornych, otrzymanych dzięki reformie rolnej, przekracza 50% całej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, mogą być zwolnione częściowo z obowiązku świadczeń rzeczowych przez gminne rady narodowe w granicach do 30% obciążenia, wynikającego z przepisów niniejszego rozporządzenia.

Gospodarstwa, w których powierzchnia gruntów ornych, otrzymanych dzięki reformie rolnej, przekracza 25% ogólnej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, mogą być zwolnione częściowo z obowiązku świadczeń rzeczowych przez gminne rady narodowe w granicach do 15% obciążenia, wynikającego z przepisów niniejszego rozporządzenia.

Wszystkie decyzje gminnych rad narodowych, dotyczące częściowego zwolnienia od obowiązku świadczeń rzeczowych, winny być zatwierdzone przez właściwego starostę.

§ 10. Gospodarstwa, które poniosły specjalnie dotkliwe straty na skutek działań wojennych i działalności okupanta, mogą być częściowo zwolnione od obowiązku świadczeń rzeczowych przez gromadzką komisję dostaw, tak jednak, by ogólna suma ulg, przypadająca na gromadę, nie przekroczyła cyfry określonej przez odnośnego starostę.

Jeśli zniszczenia przybrały takie rozmiary, że zachodzi konieczność obniżenia ogólnej sumy świadczeń rzeczowych przypadających na gminę, to powiatowa rada narodowa może powziąć decyzję o zwolnieniu częściowym tak jednak, by ogólna suma ulg, przypadających na powiat, nie przekroczyła cyfry określonej przez właściwego wojewodę.

Obniżenie dostaw na skutek zniszczeń wojennych w skali powiatu leży jedynie w kompetencji władz centralnych.

§ 11. Rozporządzenia wykonawcze ustala:

- 1) podział na okręgi rolno-ekonomiczne;
- 2) normy jednostkowe dla poszczególnych okręgów rolno-ekonomicznych;
- 3) tryb postępowania, obowiązujący przy zaszeregowaniu gromad do grup zdolności produkcyjnej;
- 4) tryb postępowania, obowiązujący przy częściowym zwalnianiu gospodarstw, gromad i gmin od obowiązku świadczeń rzeczowych;
- 5) terminy wykonania obowiązku świadczeń rzeczowych;
- 6) ceny płacone producentom przez organizacje skupu;
- 7) warunki zamiany i równoważniki zamienne pól rolnych.

§ 12. Po wypełnieniu obowiązku dostaw rzeczowych, wyznaczonych na podstawie niniejszego rozporządzenia, gospodarstwa rolne nie mogą być obciążane dodatkowo świadczeniami rzeczowymi w jakiegokolwiek formie przez władze administracji ogólnej, wojskowe lub samorządowe, korzystają one natomiast z

- a) prawa swobodnego obracania nadwyżkami na wolnym rynku,
- b) premii w towarach przemysłowych, określonych specjalnym zarządzeniem.

§ 13. Naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń wydanych na jego podstawie będzie karane z mocy art. 10 dekretu o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 50).

§ 14. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Apropozycji i Handlu.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski

140.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH z dnia 11 kwietnia 1945 r.

w sprawie obowiązku uprawy niektórych roślin przemysłowych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 76 z dnia 15 kwietnia 1945 r.)

Na podstawie art. 50 pkt 3) i 54 ust. (1) pkt 1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej, Apropozycji i Handlu oraz Skarbu zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się obowiązek uprawy następujących roślin przemysłowych:

- a) buraka cukrowego,
- b) roślin oleistych — lnu, konopi, rzepaku i rzepiku,
- c) cykorii,
- d) tytoniu.

§ 2. Obowiązek uprawy roślin określonych w § 1 zarządzają wojewodowie w całości lub w części na

wniosek właściwych izb rolniczych, uzgodniony z wojewódzkim zarządzeniem Związku Samopomocy Chłopskiej, a jeśli chodzi o uprawę tytoniu — w porozumieniu z zakładami uprawy tytoniu. Obowiązek uprawy może być zarządzony, o ile obowiązki uprawy dobrowolnie przyjęte, a zatwierdzone przez izbę rolniczą z uwzględnieniem § 6 niniejszego rozporządzenia, nie wyczerpują planu upraw na dany okręg. Upraw, nie zatwierdzonych przez izbę rolniczą, nie zalicza się na poczet planu upraw.

§ 3. Zarządzenie wojewody winno szczegółowo określić rodzaje roślin, podlegających obowiązkowi uprawy oraz obszar, jaki należy uprawić.

§ 4. Najmniejszy obszar jednej plantacji stanowi dla:

- a) buraka cukrowego — 20 arów,
- b) roślin oleistych — łącznie 20 arów,
- c) cykorii — 10 arów,
- d) tytoniu — 8 arów.

§ 5. W wypadku wprowadzenia obowiązku uprawy roślin przemysłowych łączna powierzchnia wszystkich tych upraw nie może przekraczać:

w gospod.	ponad 2 ha do 5 ha	ziemi ornej	— 0,2 ha
„	od 5 „ „ 10 „ „ „	„	— 0,8 „
„	„ 10 „ „ 20 „ „ „	„	— 1,5 „
„	„ 20 „ „ 50 „ „ „	„	— 3 „

Gospodarstwa, posiadające do 2 ha ziemi ornej, zwolnione są od obowiązku uprawy roślin przemysłowych.

§ 6. Uprawa roślin wymienionych w § 1 może odbywać się tylko na glebach nadających się do danej uprawy i gwarantujących co najmniej średni plon.

§ 7. Ustalenie przydatności pod uprawę: a) roślin określonych w § 1 od a) do c) należy do właściwości izb rolniczych i powiatowych biur rolnych, b) tytoniu — do inspektorów uprawy tytoniu w porozumieniu z powiatowym biurem rolnym.

§ 8. Na podstawie zarządzenia wojewody, określonego w § 2, sporządza: a) powiatowe biura rolne w porozumieniu ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej co do roślin wymienionych w § 1 pkt a) — c), b) inspektorzy uprawy tytoniu — co do tytoniu — listy imienne rolników, w stosunku do których ma być zastosowany obowiązek uprawy. Listy te ulegają zatwierdzeniu przez starostę.

Przy sporządzaniu list rolników i określaniu powierzchni upraw roślin przemysłowych, wymienionych w § 1 należy brać pod uwagę ilość rąk roboczych, siłę nawozową i siłę pociągową danego gospodarstwa oraz w wypadku plantacji buraczanych i cykorii, odległość gospodarstwa od punktu odbioru.

§ 9. Uchylenie się od obowiązku świadczeń nakazanych niniejszym rozporządzeniem będzie karane w myśl art. 92 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200).

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

(—) Edward Bertold

141.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 14 kwietnia 1945 r.

w sprawie świadczeń sprzężaju na rzecz rolników przy wykonywaniu prac wiosennych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 85 z dn. 17 IV 1945 r.)

Na podstawie art. 1 i 38 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej zarządzam, co następuje:

§ 1. W celu umożliwienia rolnikom pozbawionym siły sprzężajnej wykonania wiosennych robót polnych w okresie do 15 maja 1945 r. — zarządy miast i gmin wiejskich nakażą dostarczenie przymusowo do dyspozycji powiatowych rad narodowych wszystkich koni

zdalnych do pracy, a będących w posiadaniu ludności miejskiej i nierolniczej na okres 5 dni, w terminie i miejscu, wskazanym przez powiatowe rady narodowe.

§ 2. (1) Na podstawie pisemnego zapotrzebowania powiatowych rad narodowych, wskazującego ilość niezbędnych koni z uprzężą, miejsce i czas ich dostarczenia oraz imię i nazwisko rolników, którym konie mają być przydzielone, zarządy miast i gmin wiejskich nakażą wykonanie świadczenia każdemu właścicielowi z osobna w ten sposób, by konie wraz z uprzężą były dostarczone przez właścicieli wprost do rolników, wskazanych w zapotrzebowaniu powiatowej rady narodowej.

(2) Nakaz świadczenia winien zawierać:

- a) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania właściciela koni,
- b) ilość koni wraz z uprzężą przeznaczonych do świadczeń,
- c) w jakich dniach ma być wykonana praca,
- d) imię, nazwisko oraz miejsce zamieszkania rolnika, któremu konie zostaną przydzielone,
- e) cenę przeciętnego dziennego wynagrodzenia za pracę końską.

(3) Z każdego nakazu świadczenia winien być sporządzony i przechowany odpis.

§ 3. W stosunku do miasta stołecznego Warszawy otrzymane zapotrzebowania powiatowa rada narodowa kieruje do zarządu m. st. Warszawy.

§ 4. Wykonanie świadczenia przez właściciela koni winno być stwierdzone przez miejscowego sołtysa lub gromadzką komisję dostaw na podstawie oświadczenia rolnika, korzystającego ze świadczenia.

§ 5. (1) Po dokonaniu pracy rolnik ma obowiązek dostarczyć konie z uprzężą z powrotem właścicielowi.

(2) Przez cały czas świadczeń rolnik ma obowiązek żywić konie wg norm dla ciężko pracujących oraz jest odpowiedzialny za stan koni i uprzęży. Właścicielowi koni przysługuje prawo do odszkodowania za straty powstałe z winy korzystającego ze świadczenia.

§ 6. (1) Naddo właścicielowi koni przysługuje prawo do wynagrodzenia pieniężnego od korzystającego ze świadczeń rolnika za każdy dzień pracy konia wg cen ustalonych przez organa wystawiające nakazy świadczeń, nie przekraczających jednak 70,— zł za jeden dzień pracy konia. Wynagrodzenie ma być uiszczone przez rolnika niezwłocznie po wykorzystaniu sprzężaju.

(2) Właścicielom koni, którzy wyrazili chęć osobistego doglądania swych koni podczas dokonywania świadczeń, nie przysługuje prawo domagania się od rolnika dodatkowego wynagrodzenia.

§ 7. W wypadku, gdy ilość koni zapotrzebowanych przez powiatowe rady narodowe będzie większa, niż ilość koni podlegających świadczeniom, organa sporządzające nakazy świadczeń uwzględnią będą zapotrzebowania proporcjonalnie do zgłoszeń.

§ 8. Konie, należące do formacji wojskowych oraz do instytucji rządowych, samorządowych i użyteczności publicznej, wolne są od obowiązku świadczeń.

§ 9. Uchylenie się od obowiązku świadczeń nakazanych niniejszym rozporządzeniem będzie karane w myśl art. 92 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200).

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

(—) Edward Bertold

142.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SKARBU

z dnia 14 marca 1945 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 8 stycznia 1934 r. w sprawie opłat za prace katastralne.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 43 z dnia 20 marca 1945 r.)

Na podstawie § 58 ustawy z dnia 23 maja 1883 r. o ewidencji katastru podatku gruntowego (austr. dz. u. p. Nr 83), oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospoli-

tej z dnia 15 lutego 1928 r. w sprawie zmiany §§ 54 i 57 teże ustawy (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 155) zarządzam co następuje:

§ 1. Przewidziane w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 stycznia 1934 r. w sprawie opłat za prace katastralne (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 92) opłaty za wykonane prace katastralne podwyższa się czterokrotnie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
(—) *Konstanty Dąbrowski*

143.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 7 marca 1945 r.

o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad żeglugą na Polskich Drogach Wodnych Śródlądowych.

(Przedruk z Monitora Polski Nr 1, poz. 2 z dnia 15 kwietnia 1945 r.)

Na mocy art. 2 Dekretu w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego z dnia 16 grudnia 1918 r. (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 437) oraz art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządza się co następuje:

Art. 1. Ustanawia się przymusowy zarząd państwowy nad taborem rzeczonym bez własnego napędu o nośności powyżej 30 t. i z własnym napędem o mocy silnika od 25 KM wzwyż, należącym do spółek żeglugowych spółdzielni żeglugowych i osób prywatnych za wyjątkiem łodzi sportowych.

Art. 2. Sprawowanie zarządu państwowego nad wymienionym w art. 1 taborem rzeczonym powierza się Departamentowi Dróg Wodnych Ministerstwa Komunikacji.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Komunikacji:

(—) *Inż. M. S. Okęcki*, Podsekr. Stanu

144.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 20 marca 1945 r.

o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad niektórymi kolejami prywatnymi użytku publicznego

(Przedruk z Monitora Polski Nr 1, poz. 3 z dnia 15 kwietnia 1945 r.)

Na zasadzie art. 2 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 437) oraz art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się Przymusowy Zarząd Państwowy nad następującymi kolejami prywatnymi użytku publicznego:

a) kolejami o trakcji elektrycznej:

1. koleją normalnotorową Dąbrowa—Będzin—Sosnowiec i Będzin—Czeladź, stanowiącą własność Spółki Akc. „Tramwaje Elektryczne w Zagłębiu Dąbrowskim“.
2. kolejami wąskotorowymi, eksploatowanymi przez Spółkę Akc. „Łódzkie Wąskotorowe Elektryczne Koleje Dojazdowe“.
3. koleją normalnotorową Warszawa—Grodzisk, z odnogami do Włoch i do Milanówka, stano-

wiącą własność Spółki Akc. „Elektryczne Koleje Dojazdowe“.

4. koleją wąskotorową w Łodzi, stanowiącą własność Spółki Akc. „Łódzka Kolej Elektryczna“.
5. koleją górską linowo-terenową na szczyt góry Parkowej w Krynicy,
- b) kolejami o trakcji parowej:
  6. kolejami wąskotorowymi, eksploatowanymi przez Spółkę Akc. „Warszawskie Koleje Dojazdowe“.
  7. koleją wąskotorową Warszawa — Radzymin, stanowiącą własność Spółki Akcyjnej „Pierwsze Towarzystwo Budowy i Eksploatacji Kolei Dojazdowych“.
  8. koleją wąskotorową Kalisz — Turek — Opatówek.
  9. koleją wąskotorową Przeworsk—Dynów,
  10. koleją wąskotorową Piotrków—Sulejów.

§ 2. Zarządca państwowym nad wymienionymi wyżej kolejami ustanawia się Ministerstwo Komunikacji (Departament Ogólny), które ustanowi dla każdej z tych kolei zarząd, składający się z dyrektora eksploatacyjnego odnośnej kolei, mianowanego przez Ministra Komunikacji, dwóch przedstawicieli z pośród grona pracowników tej kolei oraz dwóch przedstawicieli Ministerstwa Komunikacji.

§ 3. Zarząd Państwowy sprawowany będzie zgodnie z postanowieniami dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67) z uwzględnieniem późniejszych zmian, oraz przepisów z dnia 12 marca 1919 r. w przedm. przymusowego zarządu państwowego oraz instrukcji dla zarządców (Monitor Polski Nr 65).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie rozporządzenia i zarządzenia sprzeczne z niniejszym zarządzeniem.

Minister Komunikacji:

(—) *inż. Jan Rabanowski*

145.

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 22 marca 1945 r.

o ustanowieniu przymusowego zarządu państwowego nad majątkiem stowarzyszeń i związków zawodowych pracowników kolejowych.

(Przedruk z Monitora Polski Nr 1, poz. 5 z dnia 15 kwietnia 1945 r.)

Na zasadzie art. 2 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 437), oraz art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się Przymusowy Zarząd Państwowy nad całym majątkiem nieruchomości i ruchomym następujących organizacji, zrzeszeń i związków pracowników kolejowych:

- a) stowarzyszeń pracowników Polskich Kolei Państwowych:
  1. „Kolejowe Przysposobienie Wojskowe“.
  2. „Rodzina Kolejowa“.
- b) związków zawodowych pracowników kolejowych:
  3. Bezpartyjny Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce.
  4. Centralny Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych R. P.
  5. Federacja Kolejowców Polskich.
  6. Zjednoczenie Kolejowców Polskich.
  7. Zrzeszenie Lekarzy Kolejowych.
  8. Zrzeszenie Pracowników Administracji Technicznej Warsztatów i Parowozowni P. K. P.
  9. Zrzeszenie Techników Kolejowych R. P.
  10. Związek Kolejowych Pracowników Drogowych.
  11. Związek Polskich Inżynierów Kolejowych.
  12. Związek Prawników i Ekonomistów Kolejowych R. P.

13. Związek Umysłowych Pracowników Kolejowych.
14. Związek Urzędników Kolejowych R. P.
15. Związek Zawodowy Drużyn Konduktorskich.
16. Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce.
17. Związek Zwrotniczych Kolejowych i ich Kandydatów R. P.

§ 2. Zarządca Państwowym nad wymienionymi wyżej majątkami ustanawia się Ministerstwo Komunikacji.

§ 3. Zarząd Państwowy sprawowany będzie zgodnie z postanowieniami dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. Pr. P. P. Nr 21, poz. 67), z uwzględnieniem późniejszych zmian, oraz zgodnie z przepisami z dnia 12 marca 1919 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego oraz instrukcji dla zarządców (Monitor Polski Nr 65).

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji:
(—) inż. *Jan Rabanowski*

146.

ZARZĄDZENIE

Ministrów Przemysłu oraz Apropowizacji i Handlu
z dnia 19 kwietnia 1945 r.
w przedmiocie podziału części opłat z kart rejestracyjnych na rzecz izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych.

(Przedruk z Monitora Polski Nr 2, poz. 9 z dnia 25 kwietnia 1945 r.)

Na podstawie art. 18 p. 2 i art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 25 kwietnia 1938 r. o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 293) zmienionej dekretem z dnia 22 grudnia 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. 20% wpływów z opłat rejestracyjnych, przewidziane na rzecz izb przemysłowo-handlowych i izb rzemieślniczych, przypada właściwym rzeczowo izbom, bądź przemysłowo-handlowym, bądź rzemieślniczym, w zależności od rodzaju przedsiębiorstwa, które uiściło opłatę rejestracyjną.

§ 2. Związki samorządu terytorialnego winny przekazywać w ustawowym terminie izbom przemysłowo-handlowym 70%, zaś izbom rzemieślniczym 30% ich udziału w opłatach rejestracyjnych (§ 1).

§ 3. Izby przemysłowo-handlowe i izby rzemieślnicze, po wspólnym ustaleniu rodzaju i charakteru przedsiębiorstw na podstawie odpisów deklaracji, przesyłanych przez związki samorządu terytorialnego, dokonają ostatecznego rozrachunku sum im przypadających zgodnie z § 1 zarządzenia. W razie sporu decyduje Minister Przemysłu.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu:
w/z (—) *Ciszewski*
Minister Apropowizacji i Handlu:
w/z (—) *Górniak*, Dyr. Depart. Handlu

147.

L. dz. Pr/6/10/45 Katowice, dn. 21 kwietnia 1945.
DO OBYWATELI STAROSTÓW
w sprawie działalności Powiatowych Biur Rolnych.

Jak wynika z pisma Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. L. dz. P. R. III/1 funkcje dawnych Wydziałów Rolnych przez Starostwach Powiatowych przejmują obecnie Powiatowe Biura Rolne, organizowane przez Śląską Izbę Rolniczą w Katowicach.

Mimo to, że Powiatowe Biura Rolne są pomocniczymi organami Izby Rolniczej w terenie, że personel tych biur angażowany, zwalniany i opłacany jest przez Izbę Rolniczą, że dyscyplinarnie i fachowo odpowiada przed nią, z uwagi na ich doniosłe znaczenie dla miejscowego

rolnictwa, winny Powiatowe Biura Rolne znaleźć jak najdalej idącą pomoc Obywateli Starostów.

Z tego też względu należy wstawić w dziale X-tym odpowiednio kwoty na utrzymanie Powiatowych Biur Rolnych, a więc na opłatę pomieszczenia, urządzenie biur, przybory kancelaryjne, opał, światło, obsługę itp., na środki lokomocji dla personelu P. B. R. Pracownicy P. B. R. i ich rodziny na równi z pracownikami Starostw otrzymać winni karty żywnościowe z Powiatowych Starostw.

Cała działalność Izby Rolniczej jest ściśle powiązana i oparta na Związku Samopomocy Chłopskiej. Śląska Izba Rolnicza przez swe Powiatowe Biura Rolne dąży do zorganizowania zawodu rolniczego oraz współdziałania z administracją publiczną w dziedzinie rolnictwa, a także spełnia funkcje zlecone przez Rząd.

Do głównych zadań Powiatowych Biur Rolnych należą:

1. przedstawicielstwo i obrona interesów rolnictwa,
2. samodzielne przedsięwzięcie — w granicach obowiązujących przepisów prawa — środków w zakresie wszechstronnego popierania rolnictwa,
3. wykonywanie czynności, powierzonych Izbom Rolniczym przez ustawę i rozporządzenia oraz współdziałanie z władzami rządowymi i samorządowymi we wszelkich sprawach dotyczących rolnictwa, w szczególności zaś przy wykonywaniu przez te władze nadzoru nad działalnością Powiatowych Samorządów Terytorialnych i zapewnieniu jednolitości, prowadzonej przez te samorzady w akcji dziedziny rolnictwa,
4. wydawanie opinii w sprawie dot. rolnictwa,
5. wyznaczenie na żądanie właściwych władz lub osób zainteresowanych rzeczoznawców do wydania opinii, stwierdzanie stanu faktycznego oraz innych działań, wymagających wiarygodności i znajomości rzeczy w sprawach dot. rolnictwa,
6. szerzenie oświaty rolniczej pozaszkolnej,
7. organizowanie doświadczalnictwa we wszystkich gałęziach produkcji rolnej,
8. organizowanie wystaw i pokazów rolniczych,
9. udzielenie porad i pomocy fachowej w sprawach rolnictwa,
10. organizowanie rachunkowości gospodarstw rolnych,
11. organizowanie melioracji rolnych,
12. organizowanie hodowli w szczególności kwalifikowanie gospodarskich zwierząt zarodkowych i prowadzenie ksiąg tych zwierząt, wykonywanie kontroli gospodarstw hodowlanych oraz produktów hodowli,
13. kwalifikowanie nasion i ziemiopłodów, wprowadzanych do obrotu handlowego jako materiał uszlachetniony,
14. organizowanie akcji ochrony roślin przed chorobami roślin i ich szkodnikami oraz akcji tępienia chwastów,
15. współdziałanie w zaspokojeniu potrzeb rolnictwa w zakresie nawozów sztucznych, nasion, pasz, maszyn rolniczych, inwentarza żywego i innych środków produkcji rolnej,
16. organizowanie lecznictwa zwierząt domowych,
17. organizowanie ochrony rolnictwa przed klęskami elementarnymi oraz pomocy dla gospodarstw przez klęski te nawiedzionych,
18. współdziałanie w zaspakajaniu potrzeb rolnictwa w zakresie kredytu,
19. zbieranie danych statystycznych dot. rolnictwa,
20. opieka nad gospodarstwami powstałymi z przebudowy ustroju rolnego,
21. współdziałanie w organizowaniu ubezpieczeń w rolnictwie,
22. opieka nad spółkami wodnymi, pastwiskowymi i leśnymi.

Powiatowe Biura Rolne, będące organem wykonawczym Izby Rolniczej, jako urząd niespolony, podlegają służbowo jedynie Śląskiej Izbie Rolniczej. Wszystkie zatem zarządzenia, zlecenia i instrukcje itd. otrzymują Powiatowe Biura Rolne wprost z Izby Rolniczej. Wszystkie pisma P. B. R. podpisują kierownicy P. B. R., którzy są wobec Izby odpowiedzialni za całokształt prac biura.

Ponieważ Starostwa Powiatowe nie mają obecnie Wydziałów Rolnych, sprawy rolne, ustawowo należące do kompetencji Starostw będą obecnie po uprzednim omówieniu i uzgodnieniu z Kierownikami P. B. R. odstępowane P. B. R. do wykonania. Z powierzonych i wykonanych funkcji, P. B. R. składać będą sprawozdania Starostom Powiatowym.

Zlecenie wszelkich innych spraw P. B. R. przez Starostwa jest sprzeczne z treścią wyżej wspomnianego pisma Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Również opracowanie preliminarza budżetowego Działu X — winno być odstąpione do wykonania Kierownikowi Powiatowego Biura, by wydatki rzeczowe najważniejsze dla rolnictwa w danym powiecie miały później pokrycie w Dziale X-tym. Fundusze Działu X, będą rozprawdane po uprzednim uzgodnieniu z Obywatelami Starostami przez Powiatowe Biura Rolne.

Wicewojewoda:

(—) inż. Węgiłow.

148.

Nr Sm. 1/11/12. Katowice, d. 21 kwietnia 1945

DO OBYW. STAROSTÓW POWIATOWYCH. w sprawie pieczęci gromad.

W związku z organizacją gromad na obszarze województwa Śląsko-Dąbrowskiego niektórzy Ob. Starostowie zwracają się do Urzędu Woj. z zapotrzebowaniem pieczęci dla gromad, ustalając przy tym wzór tych pieczęci w sposób dowolny.

W związku z tym wyjaśniam co następuje:

Ponieważ gromady nie są związkami samorządowymi w znaczeniu ustawowym, przeto nie mają one prawa do pieczęci urzędowych, przewidzianych dla związków samorządu terytorialnego w art. 14 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 13 grudnia 1927 o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach i pieczęciach w brzmieniu obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 12. 10. 1938 r. (Dz. U. R. P. poz. 6 z r. 1939) w szczególności nie mają prawa do używania w swych pieczęciach herbu państwowego ani herbu wojewódzkiego.

Jakkolwiek więc gromady mogą zasadniczo używać, podobnie jak inne osoby prawne prawa prywatnego, pieczęci dowolnego typu, to jednak ze względu na rolę ustawową gromady w ogólnej organizacji Państwa i samorządu oraz na rolę jej organu wykonawczego t. j. sołtysa w zakresie administracji publicznej, dopuszczenie zupełnej dowolności w używaniu przez sołtysów pieczęci nie byłoby wskazane z punktu widzenia interesu publicznego i dlatego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych okólnikiem Nr 33 z dnia 1 czerwca 1935 r. (Dz. Urzęd. Min. Spr. Wewn. Nr 19 poz. 102 z r. 1935) ustaliło w trybie nadzoru jednolity dla całego obszaru Rzeczypospolitej typ pieczęci dla sołtysów o kształcie prostokąta poziomego według wzoru, stanowiącego załącznik do niniejszego okólnika.

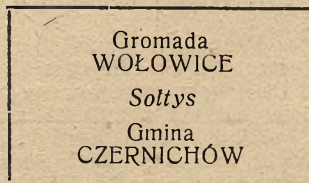
W napisie, umieszczonym na tych pieczęciach, wyrazy, składające się na oznaczenie gromady, jak i wyrazy składające się na oznaczenie gminy wiejskiej, mogą być zależnie od ich liczby i długości umieszczane w jednej lub dwóch liniach.

Jeżeli oznaczenie gromady lub oznaczenie gminy wiejskiej nie mogłoby być zamieszczone nawet w dwóch liniach, w takim razie wyrazy „gromada“ i „gmina“ mogą być skrócone w następujący sposób „grom.“ i gm. Natomiast niedopuszczalne jest skracanie nazw gromad i gmin z wyjątkiem nazw złożonych z dwóch lub więcej wyrazów, gdy skrócenie jednego z tych wyrazów jest zwyczajowo przyjęte.

Powyższe należy wziąć na uwagę przy zamawianiu pieczęci dla gromad.

Wojewoda Śląsko-Dąbrowski
w/z pplk. Ziętek, I. Wicewojewoda.

Załącznik Wzór pieczęci dla sołtysów.

Długość pieczęci: 40 mm.

Szerokość (wysokość) pieczęci: 25 mm.

Wielkość liter w wyrazie „Sołtys“: 4 mm.

Wyraz „Sołtys“, zamieszczony w środku pieczęci.

Wyrazy składające się na oznaczenie gromady, zamieszczone nad wyrazem: „Sołtys“.

Wyrazy składające się na oznaczenie gminy wiejskiej, zamieszczone pod wyrazem „Sołtys“.

Oznaczenie gromady i oznaczenie gminy wiejskiej: w pierwszym przypadku.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

PRZETARGI PUBLICZNE

Urząd Wojew. Śląsko-Dąbrowski rozpisuje niniejszym przetarg publiczny

na wykonanie robót remontowych w 4-ch budynkach mieszkalnych w Katowicach, a to:

1. robót murarskich, ciesielskich, zduńskich,
2. robót dekarskich i ślusarskich,
3. robót stolarskich.

Formularze ofertowe są do nabycia w Państwowym Zarządzie Budowlanym, gmach Województwa, pokój nr 542 w godzinach urzędowych.

Oferty należy składać w pokoju 518 najpóźniej do dnia 6. 6. 1945 r., godz. 12-ta, w którym to dniu nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Katowice, dnia 24 maja 1945 r.

(—) Dr Inż. Kaufman,
Naczelnik Wydziału Kom.-Bud.

Urząd Wojew. Śląsko-Dąbrowski rozpisuje niniejszym przetarg publiczny

na wykonanie robót dekarskich w gmachu Gimnazjum męskiego w Mysłowicach.

Formularze ofertowe są do nabycia w Urzędzie Wojewódzkim — Wydział Kom.-Bud., pokój Nr 542 w godzinach urzędowych.

Oferty należy składać najpóźniej do dnia 6 czerwca 1945 r., do godz. 12-iej w pokoju 518, w którym to terminie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

(—) Dr Inż. Kaufman,
Naczelnik Wydziału Kom.-Bud.

OGŁOSZENIA.

Unieważnia się zgubioną Kartę rejestracyjną, wystawioną przez Rejonową Komendę Uzupelnień Katowice, na nazwisko Lipa Paweł, zamieszkały Kochłowice, ul. Wyzwolenia 52. 23

Unieważnia się skradzioną legitymację szkolną wystawioną przez Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe na nazwisko Gierlotka Karol, zamieszkały Imielin, ul. Poniatowskiego 18. 24

Redakcja i Administracja: Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, ul. Jagiellońska 25, I, pok. 244, tel. wewn. 444 i 452

Za Redakcję: Dr. Piotr Bałowski.

Łączono w Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego, Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54
Druk. Urz. Woj. Śl.-D. 719/V/45 (3000). — R 1230.